

Botankers en orthodontische schroefjes

Botankers

Wat is een botanker?

Een botanker is een klein plaatje van metaal (titanium) met twee of drie schroefgaatjes. Een botanker is ongeveer twee centimeter lang (figuur 1). Aan het einde van het anker zit een klein haakje voor het vastmaken van een orthodontische draad of elastiek (figuur 2). Doordat deze draad en/of het elastiek de beugel verbindt met het botanker staat er extra kracht op de tanden en kiezen. Het botanker draagt zo bij aan de werking van de beugel voor de correctie van de stand van het gebit en/of kaak.

In overleg met uw orthodontist en kaakchirurg krijgt u of uw kind* één of meer zogenoemde botankers of orthodontische schroefjes. Deze ankers en schroefjes ondersteunen de correctie van het gebit en de onder- of bovenkaak. Door een vast punt in de kaak te maken, kunnen tanden, kiezen of de hele kaak verplaatst worden. In deze folder vindt u uitleg over het plaatsen van deze ankers en schroefjes.

---

*De informatie en uitleg in deze folder is ook van toepassing op kinderen en tieners.

Figuur 1: Bollard© botankers voor de bovenkaak (boven) en onderkaak (onder)

Figuur 2: Bollard© botankers voor de behandeling van een diepe beet (boven) en een te snel groeiende onderkaak (onder)

De ingreep: plaatsen van een botanker

U start één dag voor de behandeling met een antibioticakuur. Eerst wordt uw mond gespoeld met een desinfecterend spoelmiddel. U krijgt vervolgens plaatselijke verdoving. De mond en het werkgebied worden afgedekt met een steriel laken. De kaakchirurg zet een kleine snede in het tandvlees waarna het anker op het kaakbot wordt geplaatst (in de bovenkaak ter hoogte van de eerste grote kies, in de onderkaak ter hoogte van de hoektand). De wond wordt gehecht met oplosbare hechtingen. Voor controle wordt na de ingreep een röntgenfoto gemaakt. Uw orthodontist krijgt een kopie van deze röntgenfoto. Eén tot twee weken na de ingreep verbindt de orthodontist uw beugel met het anker met een elastiekje of orthodontische draad. De botankers kunnen maanden tot jaren blijven zitten. Na afronding van de orthodontische behandeling worden ze meestal weer verwijderd. Het komt niet vaak voor, maar het kan zijn dat algehele narcose nodig is. Bijvoorbeeld als wordt ingeschat dat de behandeling voor een kind te belastend zal zijn. Uw kind wordt dan voor één dag opgenomen. Uw kaakchirurg bespreekt dit dan vooraf met u en uw kind.

Orthodontisch schroefje

Wat is een orthodontisch schroefje?

Een orthodontisch schroefje is een heel klein schroefje van zes tot twaalf mm lang (figuur 3). Het is gemaakt van metaal (titanium). Een schroefje is gemakkelijker te plaatsen en te verwijderen dan een botanker, maar is ook minder sterk. Uw orthodontist en kaakchirurg overleggen van tevoren met u wat in uw geval het beste is: een botanker of een schroefje.

Figuur 3:
orthodontische schroefjes
(vergroot weergegeven)

De ingreep: plaatsen van een orthodontisch schroefje

Eerst wordt uw mond gespoeld met een desinfecterend spoelmiddel. Daarna krijgt u plaatselijke verdoving. De kaakchirurg plaatst het schroefje met een soort schroevendraaier in het bot. Het kan zijn dat er eerst een klein gaatje geboord moet worden. De schroefjes kunnen maanden tot jaren blijven zitten. Na afronding van de orthodontische behandeling worden ze weer verwijderd. Het kan zijn dat van tevoren met u is afgesproken dat eerst een kies wordt getrokken voordat het schroefje wordt geplaatst.

Mogelijke bijwerkingen en complicaties

De kans is niet (zo) groot, maar het kan zijn dat:

- het orthodontische schroefje losraakt (twintig procent kans): bijvoorbeeld door een verkeerde positie, roken, verkeerd eten of gewoon pech (een botanker raakt bijna nooit los);
- het orthodontische schroefje tijdens het plaatsen, bij het verwijderen of door een ongeval breekt: dit is niet erg, het restant kan gewoon blijven zitten;
- er een infectie van het tandvlees rondom het botanker of schroefje ontstaat: soms moet het botanker of schroefje worden verwijderd (een schroefje kan vaak direct opnieuw worden geplaatst, een botanker pas na zo'n vier tot zes weken);
- de wortel van een tand wordt geraakt: dit geeft nauwelijks klachten (wel moet het in de gaten worden gehouden met behulp van röntgenfoto's);
- de wond weer gaat bloeden (neem dan contact op met uw kaakchirurg).

Nazorg en controle

Controle bij de kaakchirurg is niet nodig, ook niet na een dagopname. Het botanker of orthodontische schroefje wordt na één tot twee weken door de orthodontist aan de beugel vastgemaakt. Het is belangrijk dat dit op tijd gebeurt.

Kosten

De kosten van het plaatsen van de botankers of orthodontische schroefjes door de kaakchirurg vallen onder de basisverzekering (Houdt u wel rekening met de jaarlijkse eigen bijdrage voor behandeling door een medisch specialist).

Algemene leefregels en instructies voor goed herstel

Bijwerkingen

De bijwerkingen van de behandeling zijn meestal niet ernstig en gaan na een paar dagen tot maximaal een week vanzelf over. Denkt u aan een beetje bloedverlies, blauwe plekken op de huid en u kunt uw mond mogelijk wat minder ver open doen.

Wat kunt u doen tegen zwelling?

Het kan zijn dat uw wang door de ingreep dik wordt. Houd daarom bij thuiskomst het eerste half uur enkele blokjes ijs in een plastic zakje in een washandje tegen de buitenkant van uw wang of lip. De zwelling gaat na twee tot drie dagen vanzelf over.

Wat kunt u doen tegen pijn?

Paracetamol is meestal voldoende. In overleg krijgt u zo nodig een recept mee voor de pijnstillers ibuprofen of naproxen. U kunt het beste met de pijnstillers beginnen voordat de plaatselijke verdoving na twee tot vier uur is uitgewerkt. Het is voor goed herstel en genezing verder belangrijk dat u de pijnstillers volgens voorschrift gebruikt.

Antibioticakuur

Bij het plaatsen van een botanker krijgt u antibiotica voorgeschreven, u krijgt een recept mee. U start één dag voor de behandeling met de kuur. Het is belangrijk dat u de kuur afmaakt, ook als u geen klachten heeft. Bij het plaatsen van een orthodontisch schroefje krijgt u geen antibiotica.

Complicaties: bij welke klachten waarschuwt u ons?

Neem contact op met uw kaakchirurg:

- als een eventuele bloeding niet stopt (probeer de bloeding eerst zelf te stoppen door een opgevouwen verbandgaasje op de wond te doen waar u een half uur op bijt);
- bij meer dan 39 graden koorts;
- als pijn en zwelling van uw wang niet afnemen en langer dan vier tot vijf dagen duren;
- als het botanker of schroefje los gaat zitten.

Leefregels

- Voor goede genezing van de wond is het belangrijk dat u uw mond en de wond goed schoonhoudt. U start daarom een dag na de behandeling met het mondspoelmiddel waarvoor u een recept heeft meegekregen.
- U mag uw tanden gewoon poetsen. Na vijf dagen mag u de wond en het uitstekende deel van het botanker of schroefje voorzichtig meepoetsen. Gebruik een zachte tandenborstel.

U mag niet elektrisch poetsen.

- U mag op de dag van de behandeling alleen zacht voedsel gebruiken. Het is belangrijk dat het botanker of het schroefje niet met hard, kleverig en/of taai voedsel in aanraking komt.
- Rook liever niet: de kans is dan groter dat het anker of het schroefje losraakt.
- U mag het botanker of het schroefje niet met uw handen of tong aanraken.
- Doe de eerste week geen wilde (contact)sporten, draag zo nodig een gebitsbeschermer (die mag niet in contact komen met het anker).
- Doe bij irritatie een bolletje was of kauwgom op en rond het anker of het schroefje, maar niet te lang.

Uw vragen

Heeft u nog vragen, maakt u zich zorgen of ontstaan er problemen? Neem dan gerust contact met ons op.

Contact

Dat kan op werkdagen van 7.00 tot 19.00 uur. Telefoon: 0299 - 399 088.

Buiten kantooruren en bij spoed

kunt u contact opnemen met de dienstdoende kaakchirurg via het algemene nummer van Noordwest Ziekenhuisgroep Alkmaar (NWZ): 072 - 548 44 44.

Meer informatie vindt u ook op:

www.nwz.nl

Notities

Notities

Pieterman 11
1131 PW Volendam

Telefoon 0299-399088

Fax 0299-399089

Email info@marinaclinic.nl

marinaclinic.nl